

# Znamy propozycje unijnych projektów priorytetowych PCI - nawet 13 mld € na uzależnienie od gazu to klimatyczna hipokryzja

10 listopada Komisja Europejska przedstawiła propozycję piątej listy unijnych projektów priorytetowych. Znalazło się na niej 30 gazowych megainwestycji, w tym trzy z Polski: morska i lądowa część rurociągu Baltic Pipe oraz pływający terminal LNG na wodach Zatoki Gdańskiej. Organizacje pozarządowe ostrzegają, że 5 edycja listy PCI stanowi zagrożenie dla ludzi i klimatu i wzywają Europarlament do jej odrzucenia.

**10.11 Komisja Europejska przedstawiła propozycję piątej listy projektów priorytetowych UE. Znalazło się na niej 30 gazowych megainwestycji, w tym 3 z Polski: morska i lądowa część rurociągu Baltic Pipe oraz pływający terminal LNG na wodach Zatoki Gdańskiej. NGO ostrzegają, że 5 edycja listy PCI stanowi zagrożenie dla ludzi i klimatu i wzywają Europarlament do jej odrzucenia.**

*Dalsza rozbudowa projektów gazowych stoi w całkowitej sprzeczności z walką o powstrzymanie kryzysu klimatycznego. Na szczycie klimatycznym COP26 do inicjatywy ograniczenia emisji metanu o 30% do roku 2030 przystąpiło 106 państw i Wspólnota Europejska, która jest jednym z jej promotorów. W tym świetle wstępna zgoda na dalsze ułatwienia i unijne finansowanie dla gazu kopalnego zakrawa na poważną klimatyczną hipokryzję - mówi Diana Maciąga, koordynatorka ds. klimatu i energii Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich istot oraz ekspertka Koalicji Klimatycznej.*

Publikowana co dwa lata Lista PCI (Projects of Common Interest) to spis projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania EU. Chodzi o transgraniczną infrastrukturę, która łączy systemy energetyczne państw członkowskich. Projekty umieszczone na liście otrzymują status najwyższego priorytetu, który ułatwia proces inwestycyjny. Mogą korzystać z uproszczonego systemu wydawania pozwoleń i z prawa do ubiegania się o fundusze z instrumentu „Łącząc Europę”. Koszty budowy projektów z proponowanej piątej listy PCI wynoszą 13 mld EUR, a koszty ich eksploatacji to kolejne 320 mln EUR rocznie.

Jednym z głównych źródeł emisji metanu, gazu cieplarnianego ponad 80 razy silniejszego niż CO<sub>2</sub>, są wycieki z infrastruktury i miejsc wydobycia gazu kopalnego. Nowa lista przewiduje więc wsparcie dla projektów, które nie tylko uzależniają Europę od paliw kopalnych ale zaostrzają zmiany klimatyczne. Lista została opublikowana jeszcze w trakcie szczytu w Glasgow, w czasie gdy Europa mierzy się z kryzysem energetycznym częściowo spowodowanym uzależnieniem od gazu a miliony obywateli Unii jest zagrożonych ubóstwem energetycznym.

*Planowany w Gdańsku terminal typu FSRU będzie miał przepustowość 4,5 miliarda m<sup>3</sup> gazu i będzie kosztował prawie 2,9 mld zł plus prawie 300 mln złotych rocznych kosztów utrzymania. Te pieniądze nie powinny wspierać brudnego biznesu, tylko ludzi, którzy nie wiedzą jak przetrwać zimę bo już teraz nie stać ich na opłacenie coraz wyższych*

**Znamy propozycje unijnych projektów priorytetowych PCI - nawet 13 mld € na uzależnienie od gazu to klimatyczna hipokryzja**

*na efektywności energetycznej i źródłach energii przyjaznych dla klimatu, środowiska i naszych portfeli, a nie dalsze uzależnienie od gazu kopalnego - mówi Diana Maciąga.*

Organizacje pozarządowe alarmują, że proces tworzenia listy PCI był nieprzejrzysty, i że lista odzwierciedla interesy lobby gazowego a nie obywateli i obywaterek EU. Również Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich kwestionował proces podejmowania decyzji przez Komisję Europejską oraz wpływową rolę lobby gazowego w sporządzaniu listy, w tym przedsiębiorstw zajmujących się przesyłem gazu. Należy do nich między innymi polski GAZ-SYSTEM, który odpowiada za budowę Baltic Pipe i terminal FSRU. Ważną rolę odegrał też nacisk europarlamentarzystów, także z polski. Śledztwo przeprowadzone przez Global Witness i Corporate Europe Observatory ujawniło m.in., że sprawozdawca TEN-E (prawa regulującego PCI), należący do PiS europoseł Zdzisław Krasnodębski znany z popierania gazu, odbył liczne spotkania z przedstawicielami branży gazowej i odmówił ujawnienia ich treści.

*Trwa kryzys gazowy i negocjacje klimatycznych ONZ, a mimo to „priorytetem” Komisji Europejskiej jest dziś zwiększenie zależności od gazu kopalnego. Te mega projekty gazowe służą interesom korporacji paliw kopalnych, a nie wspólnemu interesowi Europejczyków. W całym procesie zabrakło przejrzystości i niezależnego nadzoru, a przemysłowi paliw kopalnych przyznano wręcz kluczową rolę w podejmowaniu decyzji. Następne regulacje dotyczące infrastruktury energetycznej muszą w końcu zakończyć wspieranie projektów związanych z paliwami kopalnymi i pozbawić lobbystów sektora paliwowego uprzywilejowanej pozycji, którą obecnie się cieszą - mówi Frida Kieninger, starszy oficer ds. kampanii w Food & Water Action.*

Choć Komisja Europejska podkreśla, że projekty z listy PCI mają pomóc w osiągnięciu celów polityki energetycznej i klimatycznej, nie wstrzymała wsparcia dla paliw kopalnych. Decyzja KE oznacza, że pieniądze podatników mogą płynąć na inwestycje niepotrzebne i szkodliwe dla klimatu.

Obecność gazu kopalnego na listach PCI spotyka się z rosnącym sprzeciwem. W konsultacjach społecznych dotyczących projektów kandydujących na 4. i 5. listę PCI odpowiednio ponad 99% i 96% respondentów sprzeciwiło się dalszemu wspieraniu projektów związanych z gazem kopalnym. Apel do Komisji Europejskiej o wykluczenie z piątej listy PCI wszystkich z kandydujących 74 gazowych projektów poparło ponad 100 organizacji społecznych, w tym 9 z Polski. Teraz organizacje pozarządowe wezwały Parlament Europejski do odrzucenia opublikowanej przez Komisję propozycji listy zawierającej projekty gazowe i o nie ulegania naciskowi lobby paliw kopalnych w procesie podejmowania decyzji klimatycznych. Apelują także do Europarlamentu i Rady Europejskiej o nowelizację rozporządzenia w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych (TEN-E), by było ono dostosowane do celów Zielonego Ładu i wolne od wsparcia dla paliw kopalnych.

## **Osoba do kontaktu:**

Diana Maciąga, tel.: 502 646 890 e-mail: [diana@pracownia.org.pl](mailto:diana@pracownia.org.pl)

## **Kontekst**

- [Piąta lista PCI udostępniona organizacji Food & Water Action Europe](#)
- [List z apelem o usunięcie projektów gazowych z piątej listy PCI](#)

**Znamy propozycje unijnych projektów priorytetowych PCI - nawet 13 mld € na uzależnienie od gazu to klimatyczna hipokryzja**

- [Interwencje Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich związane z naciskami lobby gazowego](#)
- Międzynarodowa Agencja Energetyczna na początku tego roku opublikowała raport, z którego wynika, że aby utrzymanie globalnego ocieplenia poniżej 1,5 st. C było możliwe, nie mogą mieć miejsca żadne nowe inwestycje w paliwa kopalne - w infrastrukturę ani w ich wydobycie czy poszukiwanie, a ich obecne wykorzystanie musi zostać wycofane. Dotyczy to także gazu kopalnego. Inwestycje w paliwa kopalne pogłębiają kryzys klimatyczny i energetyczny, zwiększają ubóstwo energetyczne i podważają Europejski Zielony Ład. [Tekst raportu](#)
- 440 mln euro zostało zmarnowane na projekty gazowe PCI, które już zostały lub prawdopodobnie zostaną anulowane. Szczegóły [TUTAJ](#)

### **Dodatkowe materiały**

- [Raport na temat tego, jak lobby gazowe infiltruje proces decyzyjny UE](#)
- [Rozporządzenie w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych](#) (TEN-E), które reguluje listę PCI, jest obecnie poddawane przeglądowi - spowodowane jest to częściowo włączeniem kontrowersyjnych projektów gazowych do poprzedniej listy PCI z 2019 r.